

Nro. 34

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Kedden Octobernek 26-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s

Konstantinus Orosz Császári Nagy Hertzeg friss jó egészségben tölti idejét a' Cs. K. Felséges Udvarnál. A' múlt szombaton a' déli katonai parádán volt jelen a' Glaszin, János eö Királyi Fő Hertzegnek és sok fő Generálisoknak jelenlétében. Vasárnap éjtzaka maszkaras bál adatot kedviért a' Redut-palotában. Tegnap a' külső város lineáján kívül két regementek tettek katonai próbát eö Nagy Hertzega előtt, az egész Fels. Udvar jelenlétében.

Felséges Urunk, Méltóságos Gyerő Monostori L. Báró Kemény Farkas eö Nagyságát, meg

ismért érdemeiért, Kameráriussággal méltóztatott meg tisztelni.

Frantzia Respublika.

Toussaint Fekete Generálnak egy szolgáját vizsgálva fogja küldeni az Országglószék *St. Domingó* szigetére, azért, hogy mutassa meg azt a helyet, a' hol, mint ő mondja, *Toussaint* egy sok millióból álló summát el rejtett.

Azok a' Fábrikások és ritka mesteremberek, a' kik a' közeli Kömplementáris napokon a' közönséges nézésre ki tett finom mivekért, arany emlékeztető pénzeket nyertek jutalomúl, egyfeszmind olyan szerentsések is vóhák, hogy az Első Konzúlnál ebédeltek.

Gen. Múrat készül, hogy egész háznépével *Maylandba* utazzon, a' hol a' fogora helyett személyesen folytatni fogja az Első Elölülői hivatalt. *Múrat* Generálnak nagy ditsőffégére szolgál, hogy egy *Limoges* vidéki falusi kortsmáros fiából néhány esztendő alatt arra a' póltzra hághatott, a' mellyen áll.

A' *Bonaparte* Ház szaporodik. *Bonaparte* Lajosné egy fiut szült Oktob. 10-dikén szerentsésen.

Helvétziai Respublika.

Lausanna, Oktob. 8-ikán. — Ezen környéken, következők történetek néhány napok alatt: — Minekelötte a' szövetséges Kántonok seregei, *Waatlandia* ellen és az ide *Lausannába* szaladott Országglószék ellen előnyomúlt vólna, néhány Proklamátziók botsátottak előre a' Generálisok, a' mellyek ekként következnek röviden.

A' *Waatlandiai* Labosokhoz: — „Úgy halljuk, hogy a' magát úgy nevező Helvétus Országglószék *Lausannában* igen tirannusi útakat módo-

kat követ el, hogy Waatlandiának lakosságait ellenünk fel ingerelhesse. Tehát kéntelenek vagyunk ezen Országglószékre fegyveres erővel, ráá menni, és fegyvereinket addig le nem tenni, még őtet el nem szélesztjük. Hanem ez úttal is szívitekre kötjük, a' mit már egyszer a' Sept. 23 = dikán költ Proklamátzióinkban, nyilván ki hirdettünk, hogy mi csak a' nevezett Országglószékekkel és senkivel mással nem hadakozunk; hozzátok, mint barátaitok úgy szállunk bé; titeket abban, hogy magatoknak tettésetek szerént való kormányozás módját intézzetek el, telyességgel meg nem akadályoztatunk, 's tölletek azonnal el távazunk, mihelyest égygyetlen egy fel tett tételunkat az Isten segedelmével végre hajthattuk. Ne féljete, ne rettenyete meg töllünk; mi leg szorossabb hadi fenyitéket fogunk tartatni közötetek; minden panaszaitokat azonnal meg vizsgáljuk, és el igazítjuk. Hidjete a' mi kinyílt és nemes szívűségünknek: valamint mi is meg győződve vagyunk a' felől, hogy barátságos magatokviselete és az Isteni gondviseles, győzedelmekre fognak segíteni. Költ Sept. 27 = dikén.

Auf = der = Mauer, és Wattenwyl.

A' Laufannában lévő magát úgy nevező Helvétziai Landammanhoz, Helytartóhoz, és Szenátorokhoz: — „A' nép, leg nyilvánfágosabb módon ki nyilatkoztatta a' maga akaratját: a' Német Helvétziai nép, nem csak nagy részint, hanem azt lehet mondani, hogy egészen *in massa* fel költ ellenetek, és rakásonként futva a' szőlőink alá, és a' régi Kántonális országglás módját nagy örömmel proklamáltatta, 's most már egy Diétát formálván Kántonnyaink, abban foglalatoskodnak, hogy ezen régi országias módjában olyan változtatásokat tegyenek, hogy minden reizek meg elégedhessenek véle. Tsak az egy Waatland-

ismért érdemeiért, Kameráriussággal méltóztatott meg tisztelni,

Frantzia Respublika.

Toussaint Fekete Generálnak egy szolgáját vizsgálva fogja küldeni az Országglószék *St. Domingó* szigetére, azért, hogy mutassa meg azt a helyet, a' hol, mint ő mondja, *Toussaint* egy sok millióból álló summát el rejtett.

Azok a' Fábrikások és ritka mesteremberek, a' kik a' közeli Kömplementáris napokon a' közönséges nézésre ki tett finom művekért, arany emlékeztető pénzeket nyertek jutalomúl, egyfajsmind olyan szerencsések is voltak, hogy az Első Konzúlnál ebédeltek.

Gen. Múrat készül, hogy egész háznépével *Maylandba* utazzon, a' hol a' fogora helyett személyesen folytatni fogja az Első Elölülői hivatalt. *Múrat* Generálnak nagy dicsőségére szolgál, hogy egy *Limoges* vidéki falusi kortsmáros fiából néhány esztendő alatt arra a' póltzra hághatott, a' mellyen áll.

A' *Bonaparte* Ház szaporodik. *Bonaparte* Lajosné egy fiut szült Oktob. 10 = dikén szerencsésen.

Helvétziai Respublika.

Lausanna, Oktob. 8 = ikán. — Ezen környéken, következők történetek néhány napok alatt: — Minekelötte a' szövetséges Kántonok seregei, *Waatlandia* ellen és az ide *Lausannába* szaladott Országglószék ellen előnyomúlt volna, néhány Proklamátziók botsátottak előre a' Generálisok, a' mellyek ekként következnek röviden.

A' *Waatlandiai* Labosokhoz: — „Úgy halljuk, hogy a' magát úgy nevező *Helvétus* Országglószék *Lausannában* igen tirannusi útakat módo-

kat követ el, hogy Waatlandiának lakosságait ellenünk fel ingerelhesse. Tehát kéntelenek vagyunk ezen Országglószékre fegyveres erővel, ráá menni, és fegyvereinket addig le nem tenni, még őtet el nem szélesztjük. Hanem ez úttal is sziveitekre kötjük, a' mit már egyszer a' Sept. 23 = dikán költ Proklamátzióinkban, nyilván ki hirdettünk, hogy mi csak a' nevezett Országglószékekkel és senkivel mással nem hadakozunk; hozzátok, mint barátaitok úgy szállunk bé; titeket abban, hogy magatoknak tettésetek szerént való kormányozás módját intézzetek el, telyességgel meg nem akadályoztatunk, 's tölletek azonnal eltávazunk, mihelyest égygyetlen egy fel tett tételunkat az Isten segedelmével végre hajthattuk. Ne féljete, ne rettenyete meg töllünk; mi leg szoróssabb hadi fenytéket fogunk tartatni közötetek; minden panaszaitokat azonnal meg vizsgáljuk, és el igazítjuk. Hidjete a' mi kinyílt és nemes szivűségünknek: valamint mi is meg győződve vagyunk a' felől, hogy barátságos magatokviselete és az Isteni gondviseles, győzedelemre fognak segíteni. Költ Sept. 27 = dikén.

Auf = der • Mauer, és Wattenwyl.

A' Laufannában lévő magát úgy nevező Helvétziai Landammanhoz, Helytartóhoz, és Szenátorokhoz: — „A' nép, leg nyilvánfágosabb módon ki nyilatkozattatta a' maga akaratját: a' Német Helvétziai nép, nem csak nagy részint, hanem azt lehet mondani, hogy egészen *in massa* fel költ ellenetek, és rakásonként futván a' szőlőink alá, és a' régi *Kántonális országglás módját* nagy örömmel proklamáltatta, 's most már egy Dietát formálván Kántonnyaink, abban foglalatoskodnak, hogy ezen régi országglás módjában olyan változtatásokat tegyenek, hogy minden reizek meg elégedhessenek véle. Tsak az egy *Waatlan-*

dia van még alattatok: de ennek lakosai is a' mi atyánkfiai, 's éppen csak is azért, hogy ezekkel verkedni ne kénytelenítettünk, történik, hogy titeket meg hívunk, hogy hatalmaikat, a' mi, mint a' Diéta Képviselőinek kezeinkbe, haladék nélkül tegyétek le, mint a' mellyet különben is csak egy szempillantatig tarthatnátok meg, 's ez is igen véres fogna lenni. Mi, útban vagyunk ellenetek, de csak ellenetek. Mint Waatlandia lakosainak barátjaik, úgy lépünk földjeikre, hogy ott ellenetek hadakozzunk. Tehát egyedül csak ti fogtok számadással tartozni, 's személyes bátorságotokat fel áldozzátok, ha azon derék embereket, a' kiket mi vezérlünk, és a' kik vagy győzedelmeskedni vagy meg halni magokban el-tökélették, utolsó próbára vetemedni, kényteleníteni fogjátok:

Auf= der s Mauer, és Wattewyl.

Ez az Országglószék is botsátott, részéről, egész Helvétziának lakosaihoz egy hasonló proklamatiót: — „

„*Berna*, úgymond, égygyetértett vala a' Státus el-lonségeivel; az ő falai körül mindenünnét ölfize fu-tott fegyveresek allanak vala; kiket ezen város béli polgárok vezéreltek, míg az alatt annak fa-lain belől, faktziók hoholtáltak. Itt hát nem va-la bátorsága a' ti Országglószéketeknek: más hel-lyet kénytelenítettett választani, hogy a' kezében letétetett szentséget, az Országló kormánt, bá-torságba helyhezthette. Erre nézve költözött által Lausannába.

„*Helvétzia* polgárjai! Melly erőssen meg kel-lett néktek vakúlnotok! Alig szünt meg határai-ton belől a' háboru; alig, hogy egy Kántonai-ton különkülön való rend tartásaikkal meg-égy-gyező közönséges Konstitúciónak elfogadására réá állani láttattatok; alig, hogy az Országglószék, függetlenségeteknek annál bizonyosabban lehető

vilzása adása végett, az idegen seregeket az országból elbotsátotta, &c. — már újonnan fegyvert ragadtatok kezeitekbe, tsendesség háborító faktziók' bokkrétáit szurtatok fel, hogy magatokat, azon örvénybe temessétek, a' mellyet lábaitok alatt azok a' régi Arikokrázia barátjai ástak, a' kik semmi hazát nem ismérnek magoknak ott a' hol másoknak, ki szorítva nem parantsólhatnak, és a' kiknek egész mesterségek abban áll, hogy a' fejetlenséget zsiftemizálhassák. Mi ezeket a' zürzavarok és meghasonlás fejeit hirdetjük minden veszedelmeink szerzőinek lenni, a' mellyekért ők számadással tartoznak, &c. — „

„Dolder, Landammann,

Ezek az egymás ellen való proklamátziók még Sept. 23-dikától fogva 27-dikéig jöttek ki, 's ezeket a' hadi történeteket vonták egy Lausannai 8-dik Oktoberi következő levél szerént magok után: — „Oktob. 4-dikén jó reggel egész el széledett seregünként és nem leg jobb renddel érkeztek bé ide az Országglószék táborának külömbkülömb részei, magok meg vallyán, hogy a' szövetséges Kantonok seregeik által meg verettek legyen, 's hogy ezeknek sokkalta nagyobb erejekre nézve, a' nékiek való ellentálláson nem is lehetne többé gondolkodni. Egy óra múlva azután meg érkezett maga Gen. *Andermatt* is, a' fő hadi szállással, 's minden ágyúval, bágáziájával egygyütt, futást jelentő ábrázattal. A' dobzó lármát jelentett, és minden arra alkalmas embereknek fegyvert kellett ragadni. Minden, bóltok és házak bezárattattak, és az ellenfégnék benyomulása minden szempillantásban várattott. Szeréntsére éppen ezen félelmes zürzavaroknak közepette érkezett *Geneva* felől egy 6 lovas drága készületű szekér, a' mellyben *Adjutáns Rapp* a' Bonaparte proklamátzióját hozta, mellyet a' Szenátusnak által adván, ezt az által

a' maga félelmes bizontalankodásai között egy-
szerre ki ragadta. Itt alig mulatott polgár *Rapp*
egy fertály órát, és azonnal el sietett elébb
*Bachman*hoz a' szövetségesek táborába, 's onnét
tovább Bernába. Minthogy azonban nem lehe-
tett tudni, hogy Gen. *Bachmann* fog e' valamit
a' Bonaparte proklamációjával gondólni, erre
nézve a' zürzavar tovább is tartott, és a' lako-
sok minden vagyonyaikkal égygyütt folytatták
a' *Geneva* felé való futást, mind addig, míg vége-
zetre el érkezett az az örvendetes hír, hogy Ka-
pituláció állott légyen lábra, a' melly ezeket
foglalja magában; — „

„1) *Tzikely*. Az Országlószék és az özsze-
szövetkezett Kantonok seregeik között fegyver-
nyúgvás lesz: 's ha az ellenségeskedéseknek
ismét el kell kezdődniek, a' meg nem eshetik
előbb, hanem csak 24 órákkal azután, hogy Gen.
Rapp, Lausannába vissza érkezett. — 2) *Tzik*.
Egy fegyvernyúgvásnak lineája határoztatik meg.
— 3) *Tzik*. A' fegyveres seregek egy mért-
földnel tovább nem közelitheznek ezen fegyver-
nyúgvásnak lineájához. — 4) *Tz*. Ennek a'
fegyvernyúgvásnak egészízen közönségesnek elle-
tik lenni, melyre nézve minden féle rendelések
küldtetnek el, hogy a' magános csoportok is
ehez tartásák magokat. — 5) Ha *Freyburg* vá-
rossa fel találta volna magát a' szövetségeseknek
adni, addig, míg ezen Kapitulatzióról hirt ve-
hetett volna, maradjanak benne a' szövetséges
seregek. — 6) *Tz*. Ha a' szövetséges seregek ve-
zére *Bachmann* ezen Kapitulatziót helybe talál-
ja kanyri, annak hólnap délig, vagy ha lehet ha-
marabb is ki kell *Montpreveyresben* tserelődni.
— 7) *Tz*. Ezen idő alatt minden ellenségeske-
dések nemének meg kell szünni. — 8) *Tz*. Ha
valami nehézség adná magát elő ezen Kapitu-
latzióra nézve, mind két Fél részéről Kommissió-
nak kell ki neveztetni, a' melly azt el igazítsa.

Költ Lausannában 1802-ben, Okt. 6-dikán est-
véli 8 órakor.

*Ezek eddig a' Bonaparte Proklamátziójának
megérkezéséig történt dolgok. Azólta ezek történ-
tek: —*

*Schwytzból Oktob. 10-dikén. A' szövetsé-
ges Kantonoknak itt öszsze gyülekezve lévő Di-
étájok ilyen irást küldött, még a' St. Cloud ne-
vezetes proklamátziónak vétele előtt, Bonapar-
téhoz: — „*

„Az ide zárt kinyilatkoztatást szerentsénk-
nek tartjuk Konzulságod eleibe terjeszteni, a' melly
folytában a' mi nemzetünknek közönséges és meg-
egyező gondolkodása módját fejezi ki, és mind
azokat az okokat elő számlálja, mellyek
ötet arra iaditották, hogy meg ne szünyék
addig, míg az a' költséges és elnyomásra tze-
lozó Konstituzió, 's az az Országglószék, melly
azt erőszakoson béhozni akarta, el nem enyész-
nek. Az a' közönséges és álhatalos buzgóság,
a' melly nemzetünket ezen munkában lelkesítette,
egylzersmind öseinknek azon mérseklettségek ál-
tal kormányoztatott, a' melynek mindenkor a' jó
megfontolással öszszetsatóltatott eltökéllettség az
ismértető jele, és a' melly a' Konzulságod hely-
behagyását annyival is inkább meg érdemli, hogy
a' Konzulságod 16-ik Nivosi javasolásainak min-
denben meg felel. Egyéb eránt mi ezen tekintet-
ben is a' Frantzia Országglószék nagyságos példas-
adását kívántuk követni, a' melynek munkáit
Konzulságod oly ditsőffégesen kormányozta. Min-
den ellenkezést a' lehetőségig el távoztattunk,
egyedül tsak azon törekedvén, hogy a' faktziók
fejait munkáikban meg gátoljuk, és őket ártha-
talanokká tegyük, a' kik már esztendők óta azon
mesterkednek, hogy a' népnek azt a' részét, a'
mellynek indulatai igen könnyen fel ingerlödhet-
nek, tévelygésre vehessék, 's közelébről is az em-
beriséggel ellenkező boszszuállásnak és ragado-

zásnak tüzet gyulasztották fel benne. Midőn Kantonaink, a' Lünevillei Kötés 11-dik cikkelyében a' Konzulságod nagy lelki munkássága által nékiek szerzetett jussal élni akarnak, olyan módon kívánnyák elintézni állapotjokat, hogy minnyájoknak lakosai, egyenlő belső jussal és törvénnyel birhassanak, 's hogy azoközben minnyájok egy olyközönséges és Centrális Kormányshéket intézhessenek el, a' melly az idegen országokat illető minden dolgainkat kormányozhassa. Minthogy remélhetjük hogy ez a' fundamentom, a' Frantzia Országglószéknek várakozásával megégygyez- zék, a' mellynek a' hazához való alkalmaztatá- sa, az egész nemzetnek és különkülön Kanto- nainak tettzésére bizattatik, 's ennek tökéletes- ségre való jutásával remélteni lehet, hogy a' jó rend és tsendellég közöttünk helyre állanak, 's következés képpen a' szomszéd nemzeteknek bosz- szantatásokra vizsgáló minden zürzavarok, közöt- tünk meg szűnnek: egész bizodalommal lehe- tünk Konzulságodhoz, hogy Frantzia országnak helyre állítója, a' mi igallagos törekedésünket is helybe fogja hagyni, és annak folyamatját nem fogja akadályoztatni. A' Konzulságod jó akarat- jától, és a' Frantzia Respublikával való szom- szédtsági öfzszeköttetésünktől sokkal nagyobb függésben tartjuk lenni hazánkat, hogy sem egész enünket arra ne fordítanók, hogy a' Konzulságod jó akaratját és a' Frantzia Respublika szomszéd- ságos baratságát, magunknak állandóul megnyer- hessük. Mind ezeknek egyenes indulattal való ajánlása, és mélységes tiszteletünk mellett, ma- radunk, &c. Költ Sept. 30-dikán.

„*Aloysius Reding*, Elölülő.

A' nevezett proklamátzióinak vétele után, is- mét küldött ezen Dié a' ugyantsak az Első Kon- zúshoz egy irást, mellyben így fejezi ki ma- gát: — „

„Polgár Első Konzúl! Sajnáljuk, hogy az a proklamáció, melyet Gen. Adjutáns *Rapp* polgár által hozzánk küldöttél, azon előadásunknak elküldtetése után érkezett meg hozzánk, a melyet elődbe terjeszteni bátorkodtunk, és a mely most éppen útban vagyon hozzád; ebből által láthatad volna Helvétziának valófágos állapotját, előbb, hogy sem ezen proklamációt s hozzá elküldtetted volna. Most is hát csak azt a kérésünket bátorkodunk meg újítani, hogy azon előadásunknak értelmét szivedre vévén, fordított meg. Abból által fogod látni, hogy Helvétziát mostan nem a részre hajlások zivodásai indították fel; s hogy a Helvétziai nemzet csak azon jussát kívánja hasznára fordítani, a melynek őtet a Lünevillei Kötés által te magad tetted részesévé, t. i. hogy egy fekvésével és szükségével, mind közönségesen, mind pedig a Kantonokra való különös tekintetben megégygyező Konstitúziót, állithasson fel magamagának. Ha Országlófzéknek azon tagjaik, a kik örökké csak a magok képzeletben határozódó teoriáikat kötötték, s ezt minden megismért hibáikkal mellett is felállítani igyekeztek, a dolgoknak tsupa természetü tájdonosságaira figyelmeztek volna, Helvétzia eddig rég tsendellégre jutott volna. Hanem mivel ’systemájoknak a Demokráziát kívánó Kantonokra való tszithatása végett, a belső hadakozást organizálni, állandóvá tenni, és példa nélkül való keménységgel folytatni akarták, ez által mindeneknek igaz bölcszankodásokat fel ingerelték, és őket azon tsélra egygyesítették, hogy az erőszaknak ellene álljanak. Ez tehát, Polgár Első Konzúl! nem részrehajlás: hanem az emberiség’ ügye, és annak a nemzetnek kívánsága, a melyet te szabaddá tenni akartál, és a melyet a te akaratod ellen ingereltél fel, és illettek méltatlansággal. —

„Egész Europa tsudálja benned egy vóghetet.

len nagylágú nemzetnek Kormányozóját, a' melynek nagy hatalma a' te tulajdon tzelezásaid szerint tsak az emberiség' javára fordittatható: te magad pedig sokkal nemesebbül és felségefebb módon gondolkodol, hogy sem azt a' nagy hatalmat azon nemzetellen forditanád, a' melly nem egyének telyesedését kívánna, tsak a' minnek kívánására néki te magad just adtál, &c.

Berna, Octóber 12:dikén. El nem mellözhetjük halgatással még azt a' proklamatiót is, a' mellyet itt a' szövetséges feregek Hadi Tanácsa intézett a' maga fegyveres társaikhoz.

„Barátok 's atyafiak! Midön, úgymond, maradékaitek függetlenségének és boldogságának megfundálása végett, feleségeitektől, gyermekeitektől, szüleitől, és barátaitoktól meg váltatok: örömmel és bárorsággal oda hagyátok házaiteket, és kunyhóiteket. Ez a' gondolat: az Isten véltünk, 's az ő óltalmazó Angyala felettünk, tselekedte, hogy akármelly veszedelemmel syembe szálljatok, és semmi némü hadi veszélyekkel ne gondoljatok. Völgyeitek között és hegyeitekről örvendezve és énekelve szalattatok össze, hogy a' hazáért és szabadságért viaskodjatok. Az Isten meg áldotta fegyvereteket; igazságos kívánságotokat meg halgatta; a' szabadságért és függetlenségért fel vett fegyvereitek által, a' határszélekig kergéttetek ellenségeiteket és elnyomóitokat, t. i. az úgy nevezett Helvétziai Országglószéket, a' maga maroknyi követőivel egyetemben.

„Mind ezek után pedig, atyafiak! barátok! éppen most olyan jelentést vevénk, hogy ha magunkvisellete által, a' hatalmas Frantzia Nemzet Első Konzúljához, a' ki a' mi Schwytzben öszsze gyülekezett atyáinknak az adta tudtokra, hogy közöttünk és gyökösleges Országglószékünk között közbenjáróvá akár lenni — egész bizodalommal nem viseltetünk, tehát ő ezen esetben

minket arra, a' gyözedelmeskedéshez szokott Frantzia seregek által kényszeríteni fog. Atyafiak! barátok! szövetségesek! melyikünknek juthatna eszibe, az, hogy Frantzia országnak véghetetlen és gyakorlott seregeivel meg mérekezni akarjunk? Tetyefféggel nem: meg nyugodott elmével fogjuk el várni az Első Konzul rendeléseit; és ti, éppen azzal a' renddel és mérséklettséggel, a' melly eddig minden lépéseiteket vezérelte, fogjátok ennekutánna is Generálisotoknak parantsolatait követni, és minden esetre még honnyaitokba is vissza térni készek lesztek, csak hogy idegen seregek, bójövetelek által hazátokat ne szegényítsék, és azt a' kevés termélt, melyről azt reméljük vala, hogy azzal magunkat és gyermekeinket tsendességben táplálhatjuk, fel ne falják, 's bennünket szegénységre és inségre ne juttassanak.

„Tsak az önnön haszonkeresés és indulat által vezéreltető (kivándorlott) Országlószék tselekedhette azt, hogy idegen segedelemhez folyamodjék: mi, a' kik tsak a' hazáért és tsendeségért fogtunk fegyvert, semmi seregek nélkül nem szükölködünk, hogy igaz ügyünket megnyerhessük: hanem ellenben magunkviseletét tekintvén, más felől azt is remélhetjük, hogy a' Frantzia Első Konzul, a' ki minket függetlenségünk felől bizonyossá tenni méltoztatott, és a' ki hazug hírek által meg tsalattatott, minekutánna a' dolognak valóságos állapotját meg érti, olyan eszközkhöz fog nyúlni, a' mellyek a' mi betsülettünkkel, jövendő béli bóldogságunkkal, és függetlenségünkkel, meg egygyeznek. A' mellyet a' Mindenható, a' ki általunk a' mi jövendő béli szerentsénkre egy lépélt tétetett, és fegyvereinknek gyözedelmet adott, áldásával koronázzon meg. Költ Bernában Oktob. 11 = dikén. — „

„Ott, Hadi Elölülő.

„Irminger Titoknak.

Lausannából, Oktob. 9 = dikén. Azt mondják, hogy az itt tartózkodó Helvétziai Országglószék meg határozta volna, hogy az *Első Landamman-ságot* a' Fr. Első Konzúlnak ajánlja : a' melly esetben az a' *Haller* fogna lenni a' második Landamman, a' ki a' hadakozás ideje alatt Olasz országban a' Bonaparte tábora kalfájának fő Szám-tartója volt.

Tigurumból, Oktob. 15 = dikén. Éppen most érkezék ide Bernából egy Staféta, ezzel a' jó hírről, hogy Bonaparte Konzúl, az ölfzve szövetkezett Kantonok Diétája iránt, magát kedvező módon nyilatkoztatta legyen ki.

Német Ország.

Minekutánna az első plánumban, a' Diétalis Deputatzió eleibe az óta érkezett meg: jegyzések, kifogások, reklamátziók, némely változtatásokra okot szolgáltatnak volna : szükségesnek találták a' két közbenjáró Hatalmasságok, egy második és végső plánumot a' Deputatzió eleibe terjeszteni, a' melly a' Német országi egész osztály állapotját magában foglalja, és ekképpen következik:

Közönséges plánum, a' melly szerint kinek: kinek ezek adódnak —

1) *Tzikkely.* A' Nagy Hertzegnek, Toskánáért és az ehez tartozókért: a' Saltzburgi Ersek-ség, a' Trienti és Brixeni Püspökségek, a' Berchtholsgadeni Prépostság, a' Passai Püspökségnek az Ilz és Inn mellett Auszriai felől fekvő része, kivéven a' külső városnak Inn. és Isfladt nevü részeit, 500 ölnyire terjedő kerülettel egygyüt; végezetre azon az ezen Püspöki megyékben lévő Káptalanok, Apáturságok, és Klastromok. Mind ezek azon fel tételek alatt mennek által a' Nagy Hertzeg birtokába, a' mellyek már a' fenn álló kötésekben meg határozottak vannak.

Ezek a' Baváriai Kerületől el szakadván, Austriával egygyesítettnek. A' Papi jussok és igazgatók dolga is a' két Kerületen határjai által változtatik el egymástól. Mühlendorf és a' Neuburgi Grófságnak az Inn bal partján fekvő része, minden fő jussaival egygyütt Baváriához foglaltatik, a' mellyért az Ausztriai vidéken fekvő Freisingen jövedelmei adódnak.

Breisgau és Ortenau által a' Modenai Hertzeg kára pótoltatik ki.

2) Tz. A' Baváriai Vál. Fejedelemeinek, a' Rénusi Palatinátusért, Zwéybrückenért, a' Simmerni, Jülich, Lauterni, és Veldentel Hertzegségekért, Bergopzoom és Ravénsteinuradalmaért, és több rész szerént Alsztáisi rész szerént Belgiumi birtokai helyéért: A' Würzburgi Püspöki Fejedelemlég, a' Bambergi Püspökség, az első az alább következő kivételével, Aichstaedt, Freysingen Augsburg, Passau, a' Nagy Hertzegnek határoztatott részein kívül, az ezen nevű várossal és külső városaival egygyütt, és az Inn és Ilz Bavaria felől fekvő vidékeivel, továbbá, a' Kempteni Prépostság, Waldsassen, Eberach, Sz. Ulrich, Irsée, Wengen, Söfflingen, Eichingen, Ursperg, Kockenburg, Wetterhausen, Ottobeuern, Keisersheim Apaturóságok, és Rothenburg, Weisenburg, Windsheim, Schweinfurt, Gochsheim, Seemfeld, Althausen, Kempten, Kaufbaiern, Memmingen, Dünkelsbühl, Nördlingen, Ulm, Bopfinger, Buchhorn, Wangen, Leutkirch, Ravensburg és Alschhausen Imperialis városok, minden vidékeikkel és jorságaikkal egyetemben.

3) Tz. A' Pruzszi Királynak és Brandenburgiai Vál. Fejedelemeinek, a' Geldriai Hertzegségért, Kliviának a' Rénus bal partján lévő részeért, Mörsért, és Savenaer, Huissen 's Mahlburg részeikért, így szintén a' Rénus és Maas vizeiken volt vámjaiért: Hildesheim és Paderborn Püs-

pöklégek, Erfurtnak és Untergleichennek vidékei, a Moguntziához tartozott Thüringeni minden jurok és tulajdonok, az Eichsfeld, a' Treffurdi Moguntziai rész, Herforden, Quedlinburg, Elten, Essen, Werden, Kappenberg Apaturságok, és Mühlhausen, Nordhausen, Goslar vólt Imperiális városok; végezetre Münster városa, az ezen neven lévő Püspökségnek azon részével egygyütt, a' melly a' mellett a' linea mellett jobbra esik, a' melly Olphenen alól kezdődvén, Seperad, Kakesbeck, Heddingshel, Ghischink, Hottelen, Hulschhofen, Nannboldt, Nienburg, Uttenbrock, &c, nevü helységekben megyen keresztül, és a' Lingeni Grófság felé nyúlik el.

(Ezen tárgynak folytatása, apródonként fog következni.)

* * *

A' Magyar Biblia mintegy huszszor jött ki eddig az ideig küömb külömbféle Formataban. Ezek mind olyan betűkkel vóltak nyomtatva, hogy azokat az öregek nem olvashatják, az ifjak olvasván szemüket elrontják, kivéven a' Visolyi, Váradi, és Casseli, vagy inkább Norimbergai kiadásokat, de a' mellyek régen a' ritkaságok közzé számláltak. A' többinél valamivel olvashatóbb vólta a' Lipsiában (Posonban) 1776-ban lett kiadás, hanemha ez mindenüst tellyes vólta nyomtatásban esett hibákkal. En gondolkodván a' Magyar Bibliának olyan kinyomtatásáról, melly a' nevezett alkalmatlanságoktól és hibáktól üres, azomban a' lokat nem tanult olvasóknak az olvasás közben származható kétségeiknek eloszlatásokra alkalmas, de nagysága miatt drága ne lenne, a' dologhoz értő jóakaróimat meg kérdeztem, mellyiket kellene az eddig ki jött Bibliák közzül követésre fel venni? Egyen-

Iſen azt felelték, hogy a' Váradí Biblia kinyom-
 tatásával tzelomat leg jobban el érném, és azzal
 a' Publicumnak nagy hasznót tennék, ha azt 1 = ſzor
 A' mai Orthographia ſzerént, 2 = ſzor tiztább pa-
 piroſra, 3 = ſzor nagyobb betűkkel nyomtatnám
 ki, mint van az originál, és 4 = ſzer a' ſzéleken
 lévő rövid magyarázatoknak meg = vizsgálásokat
 valamelly alkalmatos emberre biznám. A' három
 előbb dolgokra nézve ſemmi nehézség előttem
 nem vólt, az utólsótól is megſzabadított a' Peſti
 Reformata Ekkleſiának L. Páſtora T. T. Bátho-
 ri Gábor Ur, a' ki hogy a' Publicumnak e' réſz-
 ben is ſzolghálhaffon, magára vállalta a' jegyzések-
 nek megvizsgálásokat, azoknak a' ſzükség ſzerént
 való változtatásokat, a' hol kell a' régieknek el-
 hagyásokat, azok helyett újaknak bé tétéleket.
 Illyen kéſzűlettel lévén alázatosan jelentem a'
 Publicumnak, hogy én a' Bibliának a' Váradí
 formára való ki adásához akarok kezdeni, a' ná-
 lunk találtatható leg = tiztább papiroſra, épen
 ezekkel a' betűkkel, mellyeket mutat ez a' hír-
 adás. De mivel az illyen nagy munka ſok köl-
 tſégbe kerül, elő = fizetésre kell ezt bocsátanom.
 Az előrefizető Uraknak egy exemplar, melly az
 originalnál egynehány árkuffal vaſtagabb leſzſz,
 5 Rft. és 40 xron fog adattatni, mások 7 Rfton
 fogják meg ſzerezni. Az előre fizetésnek utólsó
 terminusa, ezen folyó 1802 = dik eſztendőnek
 utólsó napja leſzſz. Kérettetnek illendő tiztelet-
 tel a' Hazában lévő T. T. Eſpereſt Urak és a'
 T. T. Lelki Páſtorok, hogy ezt az én igyekeze-
 temet a' vigyázások alatt lévő hiveknek tudtok-
 ra adni, az előrefizetőktől a' pénzt fel venni, és
 minekutánna azt öſzveſzedték, francoſ küldendő
 Levelek által engem arról előre tudósítani mél-
 tóztaffanak, kiki mennyit ſzedett bé? hogy így
 előre láthaffam hozzá foghatok = é a' munkához?
 A' ki 20 = ra való prænumeratiót öſzve ſzed, an-

nak a' huzs exemplarokon felyül egy exemplar ingyen adódik. Pesten Junius 13 ső napján 1802.

Trattner Mátyás
Priv. Könyvnyomtató.

Harmadszori Hirdetés

A' melly által a' Kir. Magyar Helytartó Tanács közönségesse téteti, hogy boldogult Nagy Ignácz Székes Fejérvári volt Püspök úr hátrahagyott javainak mállájából, két, ezen Ország béli, és a' nevezett Püspök úr' névén lévő; Aerariális Adosság = levelek, a' mellyek, egygyik t. i. Székes Fejér vármegye részéről és a' Helytartó Tanács' 7847 száma alatt való lévén, 533 fl. 20 kr. Kapitálisról, a' másik pedig Velzprim Vármegye részéről és a' Helytartó Tanács' 10,986 száma alatt való lévén, 111 fl. 27 és $\frac{1}{2}$ kr. Kapitálisról szollanak, el veztek légyen.

Minthogy ezen nem találtató két Aerariális Adosság = levelek miatt a' hátra hagyott Vagyonnak elrendelésihez nem lehet fogni: erre nézve az említett Aerariális két Adosság Leveleknek mostani lehető tulajdonóssa ezen Hirdetés által meg hivattatik, hogy minden azokhoz lehető törvényes kívánságait és jussát a' Királyi Magyar Helytartó Tanács előtt, illendően mutassa és bizonyítsa meg (legitimálja) annyival hamarább és bizonyosabban, hogy külömben, a' nevezett két Adosság = levelek, ezen Hirdetés napjától fogva számlálván egy elzrendőnek lefolyta után, *Amortizáltaknak* és semmivé tétetteknek lenni tartatnak, és senkinek azokhoz semmi jussa és szava meg nem halgattatik, hanem az ő egész summájok szerént mind két Kapitálisok, minden további várakozás nélkül ki adattatnak, Poson, Sept. 6 = dikán, 1802 = ben.